

Przegląd Dąbrowski

MAGAZYN MIESZKAŃCÓW MIASTA

30 LAT
SAMORZĄD
NOŚCI
DĄBROWY
GÓRNICZEJ

BĄDŹ NA BIEŻĄCO, WEJDŹ NA STRONĘ DĄBROWIAN
WWW.DG.PL

Górnośląsko-
Zagłębiowska
Metropolia

Rozmowa
miesiąca

10. urodziny Centrum Aktywności Obywatelskiej

więcej na
str. 11

fot. Radosław Kazimierzczak

**Egzamin
z samorządności
zdaliśmy bardzo
dobrze
– rozmowa
z Marcinem Bazylakiem**

więcej na
str. 2-3

fot. UN/DG

**30-lecie okiem
radnych**

więcej na
str. 8-9

**NEMO – czas
remontów**

**Odnawiamy się
dla mieszkańców
– mówi Tomasz
Kowalski, prezes
Nemo Wodny
Świat**

więcej na
str. 6

**Dbajmy o zieleni,
oszczędzajmy wodę**

fot. arch.

**Rozpoczęła się
akcja „Posadź
sobie drzewo!”**

więcej na
str. 4, 7

**Rady dzielnic
to kolejny krok**

fot. arch.

**Piotr Drygała
o przeszłości
i przyszłości
samorządu**

więcej na
str. 3

Komentarz naczelnego

Michał Syska

Wszyscy zmi do wspólnego

30 lat minęło

Polskie samorządy swoje 30. urodziny obchodzą w okolicznościach, których nikt się nie spodziewał. Zamiast uroczystego świętowania z mieszkańcami władze miast muszą stawiać czoła sytuacji wywołanej koronawirusem oraz przygotowywać się na trudną i wciąż niejasną przyszłość. Nie wiemy jednak, jakie zmiany w funkcjonowaniu naszych miejskich wspólnot przyniosą gospodarcze skutki pandemii.

W tych niepewnych czasach jednego jednak możemy być pewni: samorządy stanowią dziś w Polsce sprawną siatkę lokalnych instytucji, które potrafią szybko i adekwatnie reagować na kryzysowe sytuacje. To jedna z najważniejszych lekcji ostatnich dwóch miesięcy. Ale nie jedyna. Epidemia pokazała nam także, jak ważna jest międzyludzka solidarność i rola społeczeństwa obywatelskiego, które może liczyć na wsparcie samorządu. W Dąbrowie Górniczej, dzięki realizowanej od wielu lat strategii poszerzania partycypacji mieszkańców w zarządzaniu miastem, społeczna energia została skoordynowana tak, by niesiona pomoc trafiała tam, gdzie była najbardziej potrzebna. To zasługa m.in. powstałego 10 lat temu Centrum Aktywności Obywatelskiej. Nie jest zatem przypadkiem, że wśród największych osiągnięć 30-lecia dąbrowskiego samorządu najczęściej wymieniany – m.in. w okolicznościowej ankiecie przeprowadzonej przez „Przegląd Dąbrowski” wśród radnych – jest rozwój społeczeństwa obywatelskiego. Wyzwaniem na kolejne 30 lat naszej lokalnej samorządności jest kontynuowanie i rozwijanie tego procesu.

Dwa poprzednie numery „Przeglądu Dąbrowskiego” ukazały się jedynie w wersji elektronicznej (i wciąż są dostępne na stronie dg.pl). Mam nadzieję, że powrót gazety do wersji papierowej sprawi Państwu równie wielką frajdę jak nam – zespołowi redakcyjnemu. Dużo zdrowia i miłej lektury!

czekamy na maile:

przegladadabrowski@biblioteka-dg.pl

Egzamin z samorządności zdaliśmy bardzo dobrze – mówi Marcin Bazylak, prezydent Dąbrowy Górniczej.

– 27 maja 1990 r. odbyły się w naszym kraju pierwsze wybory do odrodzonego samorządu terytorialnego. Dokładnie 30 lat od tamtego wydarzenia dąbrowscy radni udzielili Panu wotum zaufania. Duża satysfakcja?

– Przede wszystkim poczucie dobrze wykonanej pracy na rzecz mieszkańców i w dialogu z nimi. Wynik głosowania podczas sesji rady miejskiej traktuję jako dowód na to, że w Dąbrowie Górniczej wszyscy zmierzamy do wspólnego celu. Możemy różnić się w szczegółach czy ocenie niektórych narzędzi, ale wszyscy dążymy do rozwoju naszego miasta.

Data głosowania rzeczywiście była symboliczna. Od 30 lat współtworzymy wspólnotę. Przez ten czas nie sposób zliczyć dyskusji, inicjatyw i działań ludzi zaangażowanych w życie miasta. Od samego początku budowanie samorządu było ogromnym wyzwaniem i testem

dla społeczności lokalnej. Myślę, że ten egzamin zdaliśmy bardzo dobrze, dlatego mam nadzieję, że za kilka miesięcy w bezpiecznych warunkach będziemy mogli wspólnie i uroczystie celebrować tę ważną rocznicę, bo Święto Samorządności powinno być świętem mieszkańców.

– Tymczasem w dalszym ciągu trzeba stawiać czoła wyzwaniom związanym z epidemią koronawirusa. To najtrudniejszy egzamin w 30-letniej historii polskich samorządów?

– Na pewno jest to sprawdzian dla wszystkich i to w skali globalnej. Nigdy z takim kryzysem się nie zetknęliśmy, wciąż mało wiemy o tym wirusie. Trudno też dziś wyrokować, jakie będą jego długofalowe skutki pod względem zdrowotnym, społecznym i ekonomicznym. Z pewnością dziś niezbędna jest nam nie tylko wiedza, ale też wyobraźnia i zdolność do szybkiego działania. Sądzę, że pod tym względem samorządy sprawdziły się bardzo dobrze. Są

blisko mieszkańców, mogą elastycznie reagować na różne zjawiska i dysponują instytucjami, które okazały się sprawne.

– Jak to wyglądało w naszym mieście?

– Priorytetem było pogodzenie bezpieczeństwa mieszkańców z nieprzerwanym wykonywaniem przez miasto wszystkich swoich funkcji. Szczególną uwagę poświęciliśmy szpitalowi oraz bezpieczeństwu pacjentów i personelu. Jako miasto przekazaliśmy ponad milion złotych na wyposażenie Zagłębiowskiego Centrum Onkologii w sprzęt niezbędny w trakcie epidemii. Stale monitorowaliśmy sytuację w domu pomocy społecznej, MOPS-ie, czyli miejscach szczególnie zagrożonych. Na bieżąco robiła to wiceprezydent Bożena Borowiec. Pod okiem wiceprezydenta Damiana Rutkowskiego kontynuowane były miejskie inwestycje. Nieprzerwanie od początku wprowadzenia stanu epidemii działał Urząd Miejski,

Foto-przegląd

Młodzieżowa Rada Miasta kadencji 2020-2022 to najmłodsza zmiana w trzydziestoletniej sztafecie dąbrowskiego samorządu. Choć została wybrana w lutym br., to z powodu pandemii koronawirusa nie mogła jeszcze rozpocząć normalnej działalności. Młodym rajcom życzymy szybkiego przystąpienia do bezpiecznej pracy na rzecz naszej lokalnej wspólnoty, innowacyjnych pomysłów i satysfakcji z rezultatów obywatelskiej aktywności.

erzamy o celu

30 LAT SAMORZĄDNOŚCI DĄBROWY GÓRNICZEJ

który w formie elektronicznej załatwiał sprawy mieszkańców. Uruchomiliśmy pomoc dla seniorów, a także wsparcie dla przedsiębiorców, m.in. wprowadzając obniżki czynszów, odraczając płatności czy promując akcje #KupujLokalnie oraz #DGnawynos zachęcającą do korzystania z oferty dąbrowskich lokali i restauracji.

– **Kryzysowa sytuacja uruchomiła też niesamowitą energię społeczną dąbrowianek i dąbrowian.**

– Tak! Zaangażowanie wolontariuszy było gigantyczne: kilkadziesiąt tysięcy uszytych maseczek, akcja pomocy seniorom i innym osobom jej potrzebującym, wsparcie dla szpitala i jego personelu i wiele innych akcji. Wszystkie te przedsięwzięcia były skutecznie koordynowane przez obchodzące właśnie swoje 10. urodziny Centrum Aktywności Obywatelskiej. Epidemia pokazała dobitnie, że przyjęta przed laty przez miasto strategia wspierania społeczeństwa obywatelskiego była bardzo dobrym kierunkiem.

– **Panie Prezydencie, jaka będzie kondycja Dąbrowy Górniczej po pandemii?**

– Na ten moment trudno oszacować, jak ostatecznie epidemia koronawirusa odbije się na

finansach miasta, ale ubytek wpływów z podatków jest już widoczny. To dotyczy zresztą wszystkich miast. Zależy nam na rozwoju gospodarczym miasta, staramy się stwarzać dobre warunki do inwestowania i rozwoju przedsiębiorców. Dużo inwestujemy też w infrastrukturę miejską i żaden wirus tego nie zatrzyma.

– **Codziennie o g. 20 publikuje Pan na Facebooku raporty o sytuacji związanej z koronawirusem w mieście. Internauci piszą, że czekają na nie, jak na wieczorne programy informacyjne w telewizji.**

– W kryzysowych sytuacjach rzetelna informacja pozwala uniknąć wielu niepotrzebnych problemów. Dlatego co wieczór prezentuję mieszkańcom wiarygodne wiadomości, ale też z uwagą czytam ich komentarze i opinie. Wiele z nich było dla mnie inspiracją do konkretnych działań i interwencji. Nie mogę się już jednak doczekać okazji do spotkań bezpośrednich. Niestety, musieliśmy odwołać wiele planowanych spotkań i wydarzeń. Przygotowujemy jednak letnią ofertę dla dąbrowianek i dąbrowian. Szczegóły podamy niebawem, ale już teraz mówię: do zobaczenia!

Rozmawiał Michał Syska

Samorządność to mieszkańcy

Samorządność, to mieszkańcy, a dokładniej mówiąc ich wspólnota. To właśnie jej odbudowywanie jest największym sukcesem przemian ustrojowych ostatniego 30-lecia w naszym kraju. Nie byłoby jej bez samoorganizacji i współdecydowania o naszych lokalnych ojczyznach. Dziś jest ważniejsza niż kiedykolwiek, bo w niej nadzieja na trwałość naszej demokracji.

Kiedy 30 lat temu powstawał samorząd terytorialny, nikt nie był pewny, co w Polsce, będącej w trakcie „okrągłostołowej”, bezkrwawej rewolucji, może się wydarzyć. Autorzy reform samorządowych byli jednak przekonani, że czym więcej władzy oddanej lokalnym wspólnotom, tym większa szansa na trwały rozwój i wejście Polski na drogę państwa demokratycznego. Ta droga okazała się słuszną, a dla ówczesnych 10-latków wydawała się szlakiem, z którego nie można już zawrócić.

Oczywiście, po drodze popełniono wiele błędów. Koszty ekonomiczne i społeczne transformacji okazały się olbrzymie, ale w ogólnej ocenie wysiłek i mobilizacja tamtych czasów pozwoliła Polkom i Polakom na olbrzymi skok cywilizacyjny i zbudowanie Państwa opartego na idei samorządności. Dziś wszyscy jesteśmy przekonani, że sukces polskiej transformacji, to przede wszystkim sukces lokalnego samorządu.

W Dąbrowie Górniczej pogłębianiu decentralizacji i samoorganizacji obywatelskiej służy Program Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W naszym, dość młodym, mieście z pięknymi obywatelskimi tradycjami, to kwestia o randze jednej z ważniejszych polityk publicznych. Krok po kroku zbudowaliśmy narzędzia stanowiące solidny fundament współpracy z organizacjami pozarządowymi, które dziś obejmują mechanizmy konsultacji i partycypacji. Tworzymy następne.

Jako mieszkańcy działamy w 300 stowarzyszeniach i fundacjach. Blisko 100 z nich realizuje zadania gminy zlecone przez miasto (ponad 16 mln zł). Ta społeczna aktywność to Dąbrowskie Forum

Organizacji Pozarządowych oraz inne ciała dialogu i system konsultacji, czyli mechanizm deliberacji w rozwiązywaniu wspólnie naszych problemów. To osiedlowy Dąbrowski Budżet Partycypacyjny, w ramach którego od 2013 r. w naszym najbliższym otoczeniu powstały 522 projekty. To 4-letni proces konsultacji wokół Fabryki Pełnej Życia. Te wszystkie procesy doprowadziły nas do pomysłu utwo-

drowaliśmy? Czego w tym 30-leciu zaniechaliśmy? Zapomnieliśmy o wszystkich założeniach twórców reform samorządowych z początku transformacji? Zlekceważyliśmy wartość, jaką jest aktywność obywatelska, czyli angażowania się w sprawy publiczne, te na które musimy znaleźć czas między domem, rodziną, a pracą?

Tak, zlekceważyliśmy. Angażowanie się w sprawy podwórka, osiedla, działalność w stowarzyszeniach, fundacjach, bycie wolontariuszem, harcerzem przestało być doceniane. W szkole stworzyliśmy system uczenia nastawiony na indywidualny i egoistyczny sukces, znieczulając na to, co wspólne i publiczne; na fakt, że jeden zależy od drugiego. Skutek jest taki, że nie rozumiemy dziś, dlaczego ważny jest trójpodział władzy i konstytucja. Polska i świat wszedł na drogę odwrotu od solidarności i demokracji. Wierzę, że miłość do naszej lokalnej ojczyzny oraz potencjał ludzi zawróci nas na tę demokratyczną drogę. Wierzę, bo historia dąbrowskich komitetów obywatelskich z 1914 r. i historia założycieli naszego miasta, czyli ks. Augustynika, Towarzysza Piwowara i sokolnika Srokowskiego, osób tak różniących się w poglądach, to historia miłości do Dąbrowy Górniczej.

PIOTR DRYGAŁA

Każdy z naszych mieszkańców, jeśli tylko chce, może trafić na Sienkiewicza 6a do Centrum Aktywności Obywatelskiej, a tam na pewno dowie się, jak zaangażować się na rzecz naszego miasta.

zenia 18 rad dzielnic, czyli samodzielnych jednostek pomocniczych, w ramach których zwiększymy udział mieszkańców w zarządzaniu Dąbrową Górniczą. Po dwóch latach prac nad tym projektem został on zakwestionowany przez wojewodę. Paradoksalnie, rozwój samorządności został zablokowany w jej 30. urodziny. Robimy nadal swoje i będziemy dążyć do powstania rad dzielnic. Dziś jednak pozostaje refleksja, gdzie jako Polska, wspólnota narodowa, zawę-

Miejska zieleń

Zieleń skrojona

Przeciwdziałanie niekorzystnym skutkom klimatycznym powinno stawać się codziennością – mówi Agnieszka Raus, kierownik Referatu Zieleni i Oczyszczania Wydziału Infrastruktury Miejskiej UM.

– Dlaczego podczas suszy, której w ostatnim czasie doświadczamy, nie powinniśmy kosić trawy?

– W związku z zagrożeniem suszą podejmujemy szereg różnego rodzaju inicjatyw – jedną z nich jest ograniczenie koszenia terenów zieleni. Zbyt częste koszenie trawników może doprowadzić w warunkach suszy do przesuszenia darni i wierzchniej warstwy gleby. Wstrzymanie koszenia poszczególnych obszarów lub co najmniej uzależnienie prac związanych z koszeniem od obserwacji warunków pogodowych jest w tym momencie jak najbar-

dziej wskazane. Ważne jest, by trawę kosić w sposób rozsądny i przemyślany.

– W niektórych miejscach w mieście koszenie trawy jest konieczne.

– Wykaszanie traw należy wykonywać tam, gdzie mogą ograniczać widoczność z uwagi na bezpieczeństwo ruchu drogowego, czyli wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Preferowany, zróżnicowany reżim koszenia to m.in. ograniczenie częstotliwości koszenia, systematyczne zwiększanie powierzchni terenów zieleni, gdzie koszenie odbywa się jedynie np. dwa razy w roku oraz pozostawianie naturalnych łąk w miejscach,

gdzie jest większa wilgotność, co sprzyja zatrzymaniu wody. Warto zwrócić uwagę na fakt, że trawniki w aglomeracjach pełnią bardzo ważne funkcje, a mianowicie utrzymują wilgoć i zapobiegają erozji ziemi, trawa obniża też temperaturę powietrza oraz jest jednym z największych producentów tlenu i pochłaniaczy dwutlenku węgla. Wśród obszarów, które należy objąć koszeniem, są przede wszystkim wspomniane już wcześniej

– Wykaszanie traw należy wykonywać tam, gdzie mogą ograniczać widoczność z uwagi na bezpieczeństwo ruchu drogowego, czyli wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Inwestycje

Centrum przesiadkowe, tunel i parking

Zmiany w rejonie dworca w centrum nabierają realnych kształtów. 26 maja odbyła się licytacja elektroniczna, w której wykonawcy zaoferowali ostateczną cenę, za jaką mogą podjąć się tego ważnego zadania.

Postępowanie przetargowe dotyczyło budowy centrum przesiadkowego, tunelu i przejść pod torami kolejowymi w centrum, nowej drogi łączącej ul. Kolejową i Kościuszki z ul. Sobieskiego, a także remontu ul. Kolejowej. Zadanie obejmuje też przebudowę torowisk i peronów.

– Oferty złożone w licytacji internetowej pozwalają nam wspólnie z PKP PLK przystąpić do realizacji tego zadania. Wierzę, że dzisiejszy obraz okolic dworca wkrótce przejdzie do historii i zastąpi go nowa, funkcjonalna przestrzeń – mówi Marcin Bazylak, prezydent Dąbrowy Górniczej.

Najkorzystniejsza oferta, opiewająca na 229 mln zł, została złożona przez konsorcjum dąbrowskich spółek Nowak-Mosty i Complex. Przedsięwzięcie ma być realizowane wspólnie przez miasto i PKP PLK S.A. W jego ramach powstaną: parkingi po obu stronach torów – przy ul. Kościuszki i Limanowskiego (łącznie na 375 miejsc), tunel drogowy łączący te ulice, przejście podziemne prowadzące do parkingów i peronów, centrum przesiadkowe, do którego dojeżdżać będą autobusy, droga łącząca ul. Sobieskiego z ul. Kościuszki i ul. Kolejową, przejście podziemne w miejscu przejazdu przy ul. Konopnickiej i Kole-

jowej, który zostanie zlikwidowany. W ramach prac przebudowane będą także perony i tory przy stacji. Remont czeka ul. Kolejową, gdzie położona zostanie nowa nawierzchnia, wykonana będzie droga rowerowa, odnowione chodniki i oświetlenie.

Było to drugie podejście do wyłonienia wykonawcy tej inwestycji. W pierwszym przetargu oferty przewyższyły 250 mln zł, czyli kwotę, którą zamawiający zamierzali przeznaczyć na jej sfinansowanie. Po dopełnieniu wszystkich formalności związanych ze sfinalizowaniem aktualnego przetargu, za kilka tygodni będą mogły ruszyć pra-

ce. Mają potrwać do końca 2022 r. Pojawiła się również szansa na remont dworcowego budynku, znajdującego się przy torach. W swoich planach inwestycyjnych uwzględniły go Polskie Koleje Państwowe S. A. W przyszłym roku ma być gotowy projekt przebudowy i spółka zamierza wyłonić jej wykonawcę.

Inwestycja w śródmieściu i metamorfoza układu drogowego to kolejne elementy działań, zmierzających do wprowadzenia w mieście równowagi między ruchem samochodowym, rowerowym, pieszym i transportem zbiorowym.

– Komunikację publiczną trzeba dostosowywać do po-

treb mieszkańców, rozwijać ją i ułatwiać korzystanie z niej. Chodzi nam o takie rozwiązania, które pozwolą sprawnie przemieszczać się, dojechać do pracy, szkoły czy uczelni – zarówno w Dąbrowie, jak i w innych miastach aglomeracji. Mówiąc krótko: pociąg, autobus, tramwaj czy rower muszą być łatwo dostępne, wygodne, docierać na czas w jak największej liczbie miejsc, a przez to stanowić alternatywę dla samochodu. Zmiany w śródmieściu będą kolejnym krokiem w tym kierunku – podkreśla Marcin Bazylak, prezydent Dąbrowy Górniczej.

Przemysław Kędzior

na miarę

pasy drogowe, place zabaw oraz trawniki w bezpośredniej lokalizacji istniejących aranżacji.

– Jakie są plany miasta na zagospodarowanie miejskiej zieleni w przyszłości?

– Będziemy starać się podążać z duchem czasu i kreować zieleni miejską poprzez pryzmat zmieniającego się klimatu. Niemalże znaczenie mają tutaj również opinie i propozycje mieszkańców, bowiem kształtowanie zieleni jest przede wszystkim wypadkową ich oczekiwań. Działania miasta w obszarze kształtowania zieleni będą miały na celu zaspokajanie potrzeb zarówno najmłodszych mieszkańców, jak i seniorów.

– Ostatnio popularne wśród mieszkańców miasta jest zbieranie deszczówki. Dlaczego warto to robić?

– Przeciwdziałanie niekorzystnym skutkom klimatycznym

powinno stawać się codziennością. Jest to rola zarówno samorządów, jak i mieszkańców. Trzeba wyznaczać w tej dziedzinie nowe trendy, zarówno poprzez edukację, jak i różne formy wsparcia dla mieszkańców, by w swoich gospodarstwach domowych oszczędzali wodę i racjonalnie nią gospodarowali. Również w miastach poprzez działania polegające np. na budowie zbiorników retencyjnych, z których zgromadzoną wodę można byłoby używać m.in. do podlewania zieleni miejskiej. Gmina Dąbrowa Górnicza jest na etapie przygotowania propozycji dla mieszkańców w tym zakresie.

– Miejska partyzantka ogrodnicza również zdobywa coraz większą popularność. Mieszkańcy sadzą łąki kwietne pod balkonami. Jakie korzyści to ze sobą niesie?

– Łąki kwietne to sposób na bardzo ciekawe zagospodarowanie terenu. Nie wymagają dużych nakładów energii przy pielęgnacji, a przy tym dają doskonały efekt wizualny. Łąki kwietne nie są ra-

batami, gdzie rośliny są sadzone w odpowiednich rozstawach pod linię. Ich zadaniem jest bowiem przypomnienie naturalnych zbiorowisk. Pojawienie się łąk kwietnych przyczynia się do wzrostu liczby owadów. Mają być one siedliskiem różnorodności biologicznej. Oprócz tego, iż umożliwiają retencjonowanie wody, to także wpływają na szybsze wychładzanie powierzchni w porównaniu z betonem czy asfaltem.

Rozmawiała
Aneta Błyszczek

WODA NAJWIĘKSZYM SKARBEM

Prawie miliard ludzi na świecie boryka się z problemem braku dostępu do wody pitnej. Prognozuje się, że już za kilka lat ten problem może dotknąć aż dwa miliardy ludzi na całym świecie.

– Pomimo tego, że coraz więcej mówi się o oszczędzaniu wody pitnej, mało kto stosuje się do tych zaleceń. Od kilku lat notowany jest spadek średniej rocznej sumy opadów. Dodatkowo, wyjątkowo ciepłe

i suche zimy przyczyniają się do obniżania się poziomu wód gruntowych. Widać to doskonale, obserwując popularne zbiorniki wodne, rzeki czy studnie i jest to niewątpliwie dowód na to, że wody jest

coraz mniej – mówi Marcin Janik, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska UM DG.

Musimy zwracać więcej uwagi na to, jak gospodarujemy wodą. Jeśli myjemy zęby, pamiętajmy o tym, by nabrać odpowiednią ilość wody do kubeczka, a nie myć ich z odkręconym kranem. To samo dotyczy gołen. Myjąc ręce, pamiętajmy o zmniejszeniu strumienia wody. Kran maksymalnie odkręcony przepuści więcej wody, która dosłownie przeleci nam przez palce. Z kolei mając do wyboru prysznic lub kąpiel w wannie, wybierzmy pierwszą opcję. Dla porównania – kąpiel w wannie to około 180 l zużytej wody. Biorąc prysznic, użyjemy jej tylko około 10 litrów.

Jeśli planujemy mały remont w domu, warto zastanowić się nad wymianą spłuczki na tę, która posiada opcję mniejszego spłukiwania. Sprawdźmy też wszystkie uszczelki. Warto także pamiętać o kranach. Ciekący

kran kapie z częstotliwością 1 kropli na 5 sekund, w ciągu roku wykapie nam „pod nose” aż 2 tysiące litrów wody! Jeśli myślimy o zakupie pralki, zwróćmy uwagę na tę energooszczędną i tę, która posiada program

ECO pranie.

Pozwoli to zaoszczędzić nie tylko energię elektryczną, ale i wodę.

W okresie letnim, gdy występują kilkunastodniowe upały, raczej odradza się koszenie trawników. Rosnące

tam rośliny zatrzy-

mują wilgoć w glebie i uniemożliwiają nadmierne odparowywanie wody z gleby. Jeśli nie jesteśmy rolnikami, powinniśmy też ograniczyć podlewanie roślin, a jeśli już, to robić to rozsądnie. Najlepiej gdy będziemy to robić wieczorną porą lub wcześniej rano. Dlaczego? Przede wszystkim dlatego, że krople wody pozostające na roślinach będą zachowywać się jak soczewka. Jeżeli podlejemy późnym rankiem takie rośliny, w ciągu dnia zostaną poparzone przez słońce. Dodatkowo, gdy podlejemy w ciągu dnia glebę, ryzyko wystąpienia grzybiczych i bakteryjnych infekcji roślin wzrasta. Takie warunki sprzyjają bowiem rozwojowi różnych chorób roślin. Jeśli mamy taką możliwość, skorzystajmy z pomysłu naszych dziadków i ustawmy naczynia na zbieranie wody deszczowej. Można nią bez problemu podlać ważne dla nas rośliny, rozsądnie gospodarując wodą.

Weronika Warot

parkingi coraz bliżej

NEMO

czas na remonty i mocne zaciskanie pasa

Rozmowa z Tomaszem Kowalskim, prezesem zarządu spółki Nemo Wodny Świat w Dąbrowie Górniczej.

– **To najważniejsze pytanie – jak radzicie sobie w czasie pandemii?**

– Mamy mnóstwo pracy, choć jest zupełnie inna niż dotychczas. Trwają małe i większe remonty oraz prace porządkowe. Z naszego największego basenu spuściliśmy wodę, dzięki temu możemy naprawić nieszczelności, których wcześniej nie było widać. Malujemy, wymieniamy oświetlenie, zmieniamy też kasetony sufitowe. To wszystko robimy rękami naszych pracowników i to nie tylko technicznych. Niestety, są takie prace, których nie jesteśmy w stanie zrobić sami. Większe remonty, takie jak modernizacja wentylacji mechanicznej,

systemu bezpieczeństwa pożarowego i systemu uzdatniania wody basenowej, remonty łazienek oraz dwóch zjeżdżalni zewnętrznych, wymagają bowiem udziału specjalistycznych firm, które są w stanie zapewnić na przykład homologację.

– **Skąd na to pieniądze?**

– Od 13 marca spółka nie zarobiła ani grosza, bo jesteśmy zamknięci dla klientów. Co gorsza, nie wiadomo, jak długo to potrwa, dziś z tym problemem boryka się cała nasza branża. Ratujemy się środkami z miejskiej dotacji, którą Rada Miasta przyznała na remonty pod koniec lutego. Staramy się też zachęcić naszych fanów i wielbicieli wody do zakupu e-bo-

nów w bardzo korzystnych cenach. To pomysł na choćby minimalną poprawę naszej kondycji finansowej, a dla klientów szansa zaoszczędzenia wydatków z domowego budżetu, bo zniżka cen w ramach e-bonów sięga nawet 55 proc., a czas na ich wykorzystanie to aż rok od ponownego uruchomienia Nemo. Szczegóły znajdzie państwo na naszej stronie internetowej. Pieniądze przeznaczamy na koszty stałe, czyli wynagrodzenia dla niemal 60 pracowników, koszty energii elektrycznej i ciepłej.

– **A co z remontami, które miały uatrakcyjnić Nemo?**

– Część zostanie zrealizowana niezależnie od rozwoju sy-

tuacji. Łazienki i zjeżdżalnie mają być odnowione przed końcem czerwca. Ta największa inwestycja, czyli remont wentylacji mechanicznej, będzie musiała poczekać. Nie chcemy jednak zmarnować przyznanych nam pieniędzy, staramy się dziś pozyskać środki z zewnątrz: zwróciliśmy się do banku o subwencję, a do Wojewódzkiego Urzędu Pracy o tzw. postojowe, czyli sfinansowanie części wynagrodzeń. Wnieśliśmy też o umorzenie podatku gruntowego. W ten sposób będziemy w stanie pokryć przynajmniej część wydatków. Najważniejszy dla nas jest jednak jak najszybszy powrót do normalnej pracy.

WSPOMNIENIE o Barbarze Pikiewicz

15 maja 2020 r. odeszła Założycielka i Kanclerz Akademii WSB z siedzibą w Dąbrowie Górniczej.

„– Jakie mam wady? – zastanawia się głośno Barbara.

– Chyba za bardzo kochałam, kocham. Wszystkich, wszystko, męża, rodzinę, pracę, dom. Czy to źle? Nie, bo bez tych miłości nie umiałabym żyć”.

Barbara Pikiewicz
Fragment z „Z marzeń zrodzona”
monografii powstałej na
podstawie wspomnień Pani
Barbary Pikiewicz z okazji
Jubileuszu 20-lecia Uczelni.

Akademia WSB powstała w bardzo trudnych i zmieniających się czasach. Dlatego realizacja wizji rozwoju uczelni wymagała od jej założycieli zarówno kompetencji w trafnym rozpoznaniu potrzeb edukacyjnych, konsekwencji i uporów, jak i elastyczności w podejmowaniu decyzji. Jej założyciele – Barbara i Zbigniew Pikiewicz – posiadali w sobie cechy takie jak kompetencja, dalekowzroczność, intuicja, odwaga, wzmocnione przez konsekwencję i upór, które łączyli w proporcjach idealnie przekładających się na skuteczne realizowanie planów.

Panią kanclerz Barbarę Pikiewicz dodatkowo wyróżniała duża umiejętność współpra-

cy z innymi, dar słuchania, dar rozmowy i wreszcie dar wyciągania konstruktywnych wniosków. Jej życie, już od najmłodszych lat, związane było z uczeniem i opiekowaniem się innymi, pomaganiem słabszym. Najpierw jako nauczycielka języka polskiego w III Liceum Ogólnokształcącym im. Lucjana Szeńskiego w Dąbrowie Górniczej, potem dyrektor tegoż liceum, następnie Kanclerz Akademii WSB żywiła przekonanie, że nauczyciel musi lubić uczniów i być przez nich lubiany. Bez wzajemnej sympatii, zrozumienia nic nie może się udać w nauczaniu. Nauczanie to odpowiedzialność za tworzenie człowieka, praca na otwartym sercu. Tu

wszystko można zbudować, ale też można przeoczyć, może nawet zniszczyć. Tego czasu nie da się powtórzyć, dlatego trzeba wykorzystać go jak najlepiej. Od swoich uczniów, studentów i pracowników wymagała myślenia, kultury, wyciągania wniosków, odpowiedzialności za słowo, precyzji wypowiedzi, czyli tego, co procentuje przez całe życie – wymagała rozumienia świata.

Założyciel uczelni, dyrektor Zbigniew Pikiewicz – najkrócej można byłoby powiedzieć: znakomity i skuteczny menedżer, samorządowiec, wieloletni radny Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej, następnie jej przewodniczący, potrafił szybko i trafnie po-

dejmować decyzje, i co ważne, był bardzo pracowity. Rzadko spotyka się człowieka, który w każdej minucie życia musi pracować, „coś” tworzyć, nie pozostaje bezczynny, a przy tym nie traci radości życia czerpanej ze zwykłych spraw, sady pomidory, pielęgnuje ogród, chodzi na ryby. Oboje wiedzieli, że miłość ma budować, wzbogacać człowieka, nie przeszkadzać w jego rozwoju. Z tej miłości i marzeń zrodziła się Akademia WSB – obecnie jedna z najprężniej działających, międzynarodowych uczelni w Polsce, silne centrum akademickie, ośrodek badawczy, kulturalny.

– Jako kontynuatorzy dzieła pani kanclerz Barbary

Pikiewicz i pana dyrektora Zbigniewa Pikiewicza czujemy wdzięczność mogąc współtworzyć 12-tysięczną społeczność akademicką i dalej realizować i rozwijać wielkie marzenie założycieli Akademii WSB w oparciu o trwałe wartości – zaufanie, szacunek i odwagę. Wrazem tej wdzięczności jest powołanie Nagrody „Doskonałość z marzeń zrodzona” imieniem Barbary Pikiewicz, której ideą jest nagradzanie osób, które podjęły się realizacji przedsięwzięć trudnych i wymagających szczególnej odwagi – podkreśla dr hab. Zdzisława Dacko-Pikiewicz, prof. AWSB, rektor Akademii WSB.

red

Posadź sobie drzewo

Masz pomysł, gdzie w Dąbrowie Górniczej powinno wyrosnąć drzewo? Zgłoś to za pomocą serwisu „NaprawmyTo.pl”.

Każdy mieszkaniec Dąbrowy Górniczej, który wyśle zgłoszenie za pośrednictwem serwisu „NaprawmyTo.pl” i wskaże potencjalną lokalizację, w której chciałby, aby zostały posadzone drzewa, będzie mieć wpływ na nasadzenia w mieście.

Zaproponowane tereny będą weryfikowane przez urzędników pod względem własności (tereny prywatne, wspólnot oraz spółdzielni mieszkaniowych nie będą brane pod uwagę) oraz możliwości technicznych, które muszą zostać spełnione przed posadzeniem drzewa (mowa tu o tym, co znajduje się pod ziemią, na której chcemy posadzić drzewo). Zgłaszający wniosek o nasadzenie otrzyma mailową informację, czy

teren zaproponowany może być w przyszłości objęty nasadzeniami.

W przypadku, gdy zaproponowane miejsca będą zlokalizowane na nieruchomościach pozostających we władaniu gminy lub Skarbu Państwa oraz gdy nie będzie na tym terenie zaplanowana żadna inna inwestycja – nasadzenia drzew zostaną ujęte w planie wykonywanych prac. Zadbajmy o to, by wspólnie zazielenić miasto!

„NaprawmyTo.pl”

Portal ten jest narzędziem, które ma ułatwiać kontakt mieszkańca z urzędem. Dzięki niemu każdy może zgłosić problemy dotyczące wielu aspektów życia w mieście, np. zgłosić dzikie wysypisko, poinformować o aktach wandalizmu, a także od teraz zgłosić propozycję miejsca przeznaczonego pod sadzenie drzew.

WW

Krótki przewodnik

– co należy zrobić, by zgłosić obszar pod nasadzenie drzew?

W przeglądarce internetowej wpisujemy adres strony: <https://naprawmyto.pl/home>. Następnie wybieramy nasze miasto z rozwijanej listy gmin.

Po prawej stronie wciskamy niebieski przycisk „Dodaj własny alert”. Wybieramy lokalizację, na której chcielibyśmy, aby zostały posadzone drzewa oraz dodajemy opis tego miejsca.

W kolejnym etapie możemy dodać zdjęcie tej lokalizacji. Następnie klikamy element „przyroda” i wybieramy zakładkę „posadź drzewo”. Wniosek został poprawnie złożony i od teraz będzie rozpatrywany.

W TWOJEJ OKOLICY
BRAKUJE DRZEW?
POKAŻ NAM GDZIE
MAMY JE ZASADZIĆ!

DĄBROWA
GÓRNICZA
dla aktywnych

naprawmyto.pl/dabrowagornicza

Ptasi przyjaciele

Dąbrowa Górnicza stała się domem dla wielu ciekawych gatunków ptaków! To efekt zeszłorocznego projektu Urzędu Miejskiego, dzięki któremu zakupiono i zamontowano aż 145 budek lęgowych dla różnych gatunków ptaków oraz nietoperzy. W tym roku równie zostaną zakupione i zamontowane nowe budki oraz ptasie poidelka i domki dla owadów.

Weronika Warot, WMM

Czekamy na Wasze zdjęcia.

Zapraszamy na fotograficzne, bezkrwawe łowy.

Czekamy na Wasze zdjęcia. Przesyłajcie je na przegladadabrowski@biblioteka-dg.pl – koniecznie z danymi autora. Najciekawsze opublikujemy na naszych łamach.

ALFABET TRUDNYCH ODPADÓW

Dzisiaj piszemy, co zrobić z odpadami zaczynającymi się na litery: G, H, I.

- **G – Gruz** – odpad budowlany, rozbiórkowy, należy go oddać do Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (GPZON). Mieszkańcy Dąbrowy Górniczej mogą oddać w roku kalendarzowym 1 tonę takich odpadów na jeden adres zamieszkania.
- **G – Gazety** wyrzucamy do niebieskiego pojemnika na papier i makulaturę.
- **G – Gwoździe** wyrzucamy do żółtego pojemnika na tworzywa sztuczne i drobne metale.
- **G – Garnki** wrzucamy do żółtego pojemnika na tworzywa sztuczne i drobne metale. Istnieje również możliwość oddania garnków (w tym metalowych pokrywek) do jednego z Eko punktów na terenie Dąbrowy Górniczej.
- **G – Gąbki** do mycia naczyń – wyrzucamy do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.
- **G – Gałęzie** – drobne gałęzie z zabudowy jednorodzinnej odbierane są w ramach zbiórki odpadów zielonych w brązowych

- workach. Istnieje również możliwość oddania we własnym zakresie do Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych.
- **H – Haczyk do wędki** – wyrzucamy do żółtego pojemnika na tworzywa sztuczne i drobne metale.
- **H – Herbata** – fusy po herbacie wyrzucamy do brązowego pojemnika na odpady kuchenne.
- **H – Hantle** – wykonane z metalu można wrzucić do żółtego pojemnika, jeśli są małych rozmiarów. Duże i ciężkie należy oddać do jednego z Eko punktów na terenie Dąbrowy Górniczej.
- **H – Hulajnoga** – odpad należy oddać do jednego z Eko punktów na terenie Dąbrowy Górniczej po demontażu części, które nie są metalowe.
- **I – Igły do szycia** – wyrzucamy do żółtego pojemnika na tworzywa sztuczne i drobne metale.
- **I – Igły ze strzykawki** – należy oddać do apteki (wykaz aptek przyjmujących odpady widnieje na stronie www.mzgogd.pl).

30 lat dąbrowskiego samorządu

Największe osiągnięcie 30-lecia to...

Edward Bober: Ostatnie trzydzieście lat to systematyczny równomierny rozwój Dąbrowy Górniczej na wszystkich płaszczynach życia.

Piotr Chałuda: Samorządność dała możliwość decydowania mieszkańcom o swoich małych ojczyznach, co przełożyło się na jakość ich życia. W Dąbrowie Górniczej mieszkańcy zaczęli decydować o sprawach, które ich bezpośrednio dotyczą.

Krystyna Chrobot: Do największych osiągnięć dąbrowskiego samorządu można zaliczyć: Nemo Wodny Świat, budynek Urzędu Miejskiego, ośrodek dla dzieci niedowidzących, Halę Sportową Centrum, remont PKZ, powstanie Fabryki Pełnej Życia i Strefy Ekonomicznej w Tucznawie oraz kanalizację znacznej części obszaru Dąbrowy Górniczej.

Kamil Dybich: Największym osiągnięciem jest konsekwentna budowa społeczeństwa obywatelskiego opartego na partycypacji, dialogu i deliberatywnej formule podejmowania decyzji.

Grzegorz Jaszczura: Mogę jedynie określić największe antyosiągnię-

cie dąbrowskiego samorządu, tj. utrwalenie się władzy lokalnej jako spadkobierczyni totalitarnego systemu komunistycznego, zarówno gospodarczo, moralnie, jak i personalnie. To wykreowało olbrzymie zadłużenie Gminy, nietrafione acz kosztowne inwestycje, tragiczną sytuację szpitala miejskiego, a tak w ogóle brak pomocy ze strony prawa lokalnego dla rozwoju klasy średniej (że dam przykład opłat adiacenckich).

Bożena Kozak: Wielkim osiągnięciem jest demokratyczny i obywatelski Budżet Partycypacyjny, który dał obywatelom prawo alokowania części pieniędzy z budżetu miejskiego. To dąbrowianie decydują o tym, co jest dla nich ważne i na co przeznaczyć wydzieloną z budżetu kwotę.

Grzegorz Przewieźlik: Bardzo ważna jest współpraca miasta z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta, wprowadzenie Dąbrowskiego Budżetu Partycypacyjnego, budowa i rozbudowa infrastruktury sportowej oraz tworzenie i rozwijanie sportu wyczynowego i rekreacyjnego.

Marek Węgrzynowicz: Najważniejszym osiągnięciem Polaków w ostatnim trzydziestoleciu była decentralizacja, która wyzwoliła także i w naszym samorządzie: kreatywność, gospodarność, racjonalny patriotyzm, dbałość o najbliższe otoczenie lokalne, regionalne oraz pracowitość. Sukcesem dąbrowskiego samorządu jest umiejętność sięgania po środki unijne i dobre ich zagospodarowanie, przez co nasze miasto tak zmieniło się i zmienia się na korzyść.

Szymon Widera: Dąbrowscy samorządowcy potrafili przekształcić upadające w naszym mieście gałęzie przemysłu w coś nowego. Zagospodarowanie przestrzeni po DEFUM znajdującej się za PKZ w miejsce spotkań mieszkańców, zalanie kopalni piasku i stworzenie Pogorii 4 itp. Nie można także pominąć stworzenia ekstraklasy koszykówki i kiedyś także siatkówki kobiet, ale przede wszystkim wprowadzenie budżetu obywatelskiego, co zrobiliśmy jako jedno z pierwszych miast w Polsce.

Robert Witecki: 30 lat temu mieszkańcy i mieszkańcy Dąbrowy Górniczej zyskali realny wpływ na najbliż-

sze otoczenie, możliwość mówienia o potrzebach lokalnej społeczności, tworzenia oddolnych inicjatyw, które niejednokrotnie przeradzały się w lokalne stowarzyszenia czy fundacje. Dzięki temu poczuliśmy się gospodarzami w naszym mieście.

Katarzyna Zagajska: Oprócz wielkich inwestycji potrafiliśmy rozwinąć ideę samorządności, angażując mieszkańców w proces współdecydowania o mieście. Innowacyjne formuły i narzędzia budżetu partycypacyjnego, nowatorskie warsztaty i konsultacje oraz dostęp online do pracy Rady Miejskiej, a już wkrótce także powrót Młodzieżowej Rady Miasta nieraz były stawiane za przykład innym samorządom.

Piotr Zieliński: Największym osiągnięciem jest łagodne przejście z miasta przemysłowego do miasta o zrównoważonej gospodarce, o licznych gronie małych i średnich przedsiębiorców, dwóch uczelniach wyższych, rozwijającej się turystyce weekendowej; miasta rozwijającego się, które przyciąga mieszkańców z okolicznych miast i daje zadowolenie obecnie tu mieszkającym.

Dąbrowskiego samorządu w trzech kadencjach 2018–2023

Reforma samorządu przeprowadzona w dwóch krokach, czyli najpierw odrodzenie się samorządu (uchwalenie ustawy o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 r.), a następnie reforma rządu Jerzego Buzka z 1998 r., to jedna z bardziej udanych przemian ustrojowych.

Nie dlatego, że stworzono tak dobre podstawy prawne, ale dlatego, że samorządowcy wzięli sprawy w swoje ręce i zaczęli zmieniać „szarą rzeczywistość” PRL w „kolorowy ogród”. Nasze miasta, powiaty, województwa rozwinęły się, zaczęto dostrzegać problemy i bolączki

mieszkańców. I właśnie budowę społeczeństwa obywatelskiego, odpowiedzialnego za swoją małą ojczyznę, postrzegam jako olbrzymi sukces. Kiedyś dewastacja infrastruktury, ławek, placów zabaw, bo to przecież niczyje. Dziś mieszkańcy czują się odpowiedzialni za otoczenie,

konsultują, podpowiadają, biorą udział w budżetach partycypacyjnych. Na moich oczach zmieniło się poczucie odpowiedzialności i przynależności do lokalnej społeczności. Nasza mentalność zdecydowanie się zmieniła. Nie można zapomnieć też o olbrzymich projektach

infrastrukturalnych, gospodarki wodno – ściekowej, które przeprowadziła większość samorządów w Polsce dzięki pieniądzą z funduszy europejskich. I tu widzę wyzwania na kolejne lata: ekologia, gospodarowanie źródłami energii, wodą. Myślę, że w tym obszarze mamy

bardzo dużo do zrobienia. Pamiętajmy, że nie odziedziczyliśmy planety od naszych rodziców, tylko pożyczylimy ją od naszych dzieci.

Agnieszka Pasternak
Przewodnicząca Rady
Miejskiej Dąbrowy
Górnicej

Największe wyzwanie na kolejne 30-lecie to...

Edward Bober: Wyzwaniem będzie niedopuszczenie do paraliżu komunikacyjnego miasta. Konieczne jest wybudowanie zachodniej obwodnicy miasta zgodnie z projektem DTŚ.

Piotr Chałuda: W kolejnym trzydziestolecu chciałbym wspólnie z mieszkańcami zmieniać Dąbrowę Górnicej, aby żyło się nam wszystkim lepiej. Życzę sobie i mieszkańcom, byśmy wspólnie zmieniali naszą Dąbrowę w miasto silne i tętniące życiem.

Krystyna Chrobot: Najważniejsze zadania dla samorządu Dąbrowy to ukończenie budowy Zagłębiowskiego Centrum Onkologii, centra przesiadkowe wraz z remontami dworców i remontem magistrali kolejowej i drogowej, remonty dąbrowskich szkół i przedszkoli.

Kamil Dybich: Największe wyzwanie to utrzymanie oraz nieustający rozwój społeczeństwa obywatelskiego opartego na partycypacji, dialogu i solidarności; społeczeństwa obywatelskiego wpisanego w nowe przestrzenie miejskie takie, jak powstające pierwszy raz w historii Dąbrowy

Górnicej centrum miasta z jego wszystkimi centrotwórczymi i społecznymi funkcjami.

Grzegorz Jaszczura: Oderwać się w miarę możliwości prawnych od biurokratycznych ograniczeń i barier dla mieszkańców i przedsiębiorców, generowanych głównie przez lewacką Unię Europejską poprzez ułatwienia, rozpychanie wolnego rynku i wolności gospodarczej w celu osiągnięcia docelowej stabilizacji budżetu Gminy. Zbudować dzięki temu dobrobyt społeczeństwa pracującego dla siebie i swojej lokalnej Ojczyzny, jednocześnie stanowiącego część naszej Ojczyzny Rzeczypospolitej Polskiej.

Bożena Kozak: Najważniejsze wyzwania dla samorządu winny określać naturalne warunki charakterystyczne dla naszego miasta. Dąbrowa Górnicej może się poszczycić pięknymi zbiornikami wodnymi i w tym kierunku powinny iść plany rozwoju miasta: w kierunku sportu i rekreacji, wypoczynku, ze szczególnym uwzględnieniem walorów przyrodniczych Pogorii IV i jej otoczenia.

Grzegorz Przewieźlik: Projekt Fabryka Pełna Życia oraz okoliczna infrastruktura oraz stwarzanie warunków do dbania o czyste powietrze.

Marek Węgrzynowicz: Biorąc pod uwagę otaczającą nas rzeczywistość uważam, że największym wyzwaniem dla samorządów na kolejne lata będzie utrzymanie ich niezależności i decentralizacji. Ponadto, ogromnym wyzwaniem jest przekonanie mieszkańców do tego, by chcieli budować swoje życie w Dąbrowie Górnicej, by miasto się nie wyludniało, a rozwijało i gwarantowało nowe perspektywy.

Szymon Widera: Samo przetrwanie samorządu w formie, którą znamy, będzie wielkim sukcesem. Samorządowcy na każdym kroku muszą walczyć o swoje miasto, o to, co najważniejsze dla mieszkańców, dla wymagań życia i dla zatrzymania populacji w Dąbrowie Górnicej. Nie chodzi tu o inwestycje, obniżenie podatków itp., ale o zachowanie status quo.

Robert Witecki: Najważniejszym wyzwaniem na kolejne 30 lat jest

zwiększanie konkurencyjności Dąbrowy Górnicej względem miast ościennych, aby była postrzegana jako miejsce dobre do zamieszkania i inwestowania.

Katarzyna Zagajska: Wyzwaniem są działania na rzecz podniesienia jakości życia mieszkańców w kontekście środowiska naturalnego, ekonomii, edukacji i zdrowia oraz dalszego rozwoju lokalnej partycypacji. Nowoczesny, dynamicznie rozwijający się samorząd powinien być także baczny obserwator i dostrzymywać kroku zmieniającej się rzeczywistości i ewoluującym potrzebom mieszkańców.

Piotr Zieliński: Utrzymanie infrastruktury miejskiej, stwarzanie miejsc do rozwoju biznesu (w tym średnich i małych przedsiębiorstw), które będą dawać miejsca pracy i przyciągać (zatrzymać) młodych ludzi. Ważnym elementem jest ekologia, inwestycje w nowoczesne rozwiązania nie tylko dla domów jednorodzinnych, ale też komunikacji, budynków wielorodzinnych w zasobach spółdzielni w zakresie odnawialnych źródeł energii.

WSPIERAJ DĄBROWSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW

#KupujLokalnie #DGnaWynos

www.dg.pl

Muzeum
Szttygarka

WEEKEND Z PRZYRODĄ I TECHNIKĄ W MUZEUM

6 - 7 czerwca 2020

MUZEUM otwarte:
sobota 8.00 - 15.00
niedziela 11.00 - 17.00

KOPALNIA ĆWICZEBNA otwarta:
sobota 9.00, 11.00, 13.00
niedziela 9.00, 13.00, 15.00
5 osób na godzinę

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE:

Klub Gier Historycznych 7.06.2020 (niedziela)
(w budynku lub w razie ładnej pogody w parku militarnym)

Wystawa czasowa archeologiczna pt. Ukraina przed wiekami,
poświęcona odkryciom na Ukrainie
dostępna od 6.06.2020 do 30.09.2020

Spotkania

Fabryka Pełna Życia online

Na swoim oficjalnym profilu na FB Fabryka Pełna Życia zachęca do udziału w spotkaniach online dotyczących problemów, z którymi w czasach pandemii muszą się zmierzyć wszystkie miasta.

Paweł Jaworski, filozof i urbanista, w każdą środę zaprasza na cykl spotkań pod nazwą: „Fabryka 3.0 Nowa normalność”. Staramy się odpowiedzieć między innymi na pytania:

- Czy świat, w którym żyliśmy dotychczas, odchodzi w niepamięć?
 - Czy koronawirus sprawi, że inaczej spojrzymy na nasze miasta i ich codzienne funkcjonowanie?
 - Jaka będzie Dąbrowa Górnicza po kryzysie?
- Druki cykl spotkań to „Za-

jęcia domowe”. W niedzielne przedpołudnie staramy się edukować tych, którzy nie znają podstaw fotografii lub chcieliby sami przygotować zabawki dla swoich dzieci. Partnerem merytorycznym tych zajęć jest stowarzyszenie Dopamina Lab.

Cykle tematyczne na oficjalnym profilu Fabryki Pełnej Życia na Facebooku: „Fabryka 3.0 Nowa normalność”, środa, godz. 18.00. „Fabryka Pełna Życia. Zajęcia domowe”, niedziela, godz. 10.30.

Fabryka.
Pełna
Życia

Fabryka 3.0
Nowa
normalność

Paweł Jaworski

– filozof i urbanista, który rozwija autorską metodę urbanistyki eksperymentalnej, łącząc badania, projektowanie oraz partycypację.

Pomaga miastom zaplanować zmiany w przestrzeni publicznej i wdrożyć nowe pomysły.

Z jego wsparcia skorzystano już w Dąbrowie Górniczej, Warszawie, Krakowie, Szczecinie i Gorzowie Wielkopolskim.

Razem możemy więcej

Centrum Aktywności Obywatelskiej obchodzi swoje 10. urodziny

Początki CAO zawdzięcza stowarzyszeniu Zielone Zagłębie (obecnie: Inicjatywa Dąbrowska), które w ramach realizacji w mieście dwóch projektów – IW Equal i „Osiemnastka w sieci – porozumienie inkubatorów organizacji pozarządowych”, w oparciu o zapisy „Programu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w Dąbrowie Górniczej w latach 2008-2013” i Dąbrowskiego Forum Organizacji Pozarządowych utworzyło miejsce wspierające podmioty III sektora i lokalnych aktywistów. Projekt pozwolił na przetestowanie i przygotowanie pakietów szkoleń i doradztwa dla organizacji pozarządowych i organizację przyszłego ośrodka wsparcia. Początkowo jego siedziba mieściła się w Muzeum Miejskim „Szttygarka”, następnie w Miejskiej Bibliotece Publicznej.

CAO prowadzi infolinię dla seniorów, tel. 602 502 478, od poniedziałku do piątku w godz. 8:00-16:00.

W 2017 roku Inkubator przekształcony został w Centrum Aktywności Obywatelskiej i obecnie działa w ramach Wydziału Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej Urzędu Miejskiego w budynku przy ul. Sienkiewicza 6A. Jego celem jest wsparcie wszystkich organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej działających na terenie Dąbrowy

Górniczej, porady uzyskują także mieszkańcy, którzy chcą zostać wolontariuszami lub planujący założyć organizację społeczną. Przedstawiciele NGO mogą tu uczestniczyć w różnego rodzaju warsztatach, seminariach, zebraniach, wiele z nich ma tu również swoje siedziby. Tutaj każdy podmiot społeczny oraz mieszkańiec miasta uzyska pomoc w zakresie działalno-

ści w trzecim sektorze, a liczne organizacje pozarządowe mają tu siedziby swych biur oraz korzystają z infrastruktury – sal spotkań i sal szkoleniowych. CAO nie istniałoby, gdyby nie aktywni mieszkańcy, którzy wspólnie z miastem rozwijają świadome społeczeństwo obywatelskie. Od 2018 r. w Centrum stało się także miejscem prowadzenia

procesów dąbrowskich konsultacji społecznych i Dąbrowskiego Budżetu Partycypacyjnego. Paradoksalnie w okresie kiedy mieszkańcy i aktywiści nie mogą spotykać się osobiście, Centrum Aktywności Obywatelskiej mobilizuje wszystkie siły i pomaga najbardziej potrzebującym mieszkańcom, organizując wolontariuszy i prowadząc infolinię senioralną, która pomaga w czyn-

nościach dnia codziennego – zakupach, spacerach z psem, realizacji recept.

Informacje o procesach prowadzonych w Centrum znajdziecie na FB: <https://www.facebook.com/cao.dabrowagornicza/> oraz na stronach ngo.dabrowa-gornicza.pl, twojadabrowa.pl i konsultacje.idabrowa.pl.

Ale to już było... //

ZAWSZE W KONTAKCIE

Czas zamknięcia placówek MBP na ponad dwa miesiące był dla nas trudny. Odnalezienie się w nowej rzeczywistości przyszło jednak dość szybko, gdyż potrzeba kontaktu z czytelnikami, naszymi bibliotecznymi przyjaciółmi, okazała się silniejsza niż najsilniejszy wirus.

Staraliśmy się, aby nikt nie zapomniał o tym, czym jest i co na co dzień proponuje dąbrowska biblioteka. Wszystkie nasze internetowe projekty: „Bibliotekarze polecają”, „Biblioteka czyta/śpiewa dzieciom”, „Liga Wiedzy Czytelniczej”, „Ludzie książki piszą”, „Biblioteka inspiruje”, „Hugon w podróży”, „Opowieści Mateusza co z domu się nie rusza”, czy wreszcie „Otwórz! Ktoś booka...” pozwoliły nam na wymienienie między sobą setek komentarzy, przyjęcie tysięcy pozytywnych reakcji, a także stworzenie więzi, dzięki którym wspieraliśmy się wzajemnie w tym nietypowym dla nas wszystkich okresie. Pomimo tego, iż sytuacja powoli wraca do normy – w dalszym ciągu będzie nas na Facebooku dużo, a nasze najpopularniejsze przedsięwzięcia będą kontynuowane. Koniecznie polubcie nasz profil: www.facebook.com/mbpdg, aby być z nami na bieżąco!/MB/

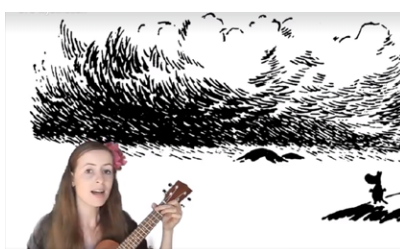

„Biblioteka w końcu otwarta”

Studio biblioteka //

Kołysanki na dobranoc

Biblioteczny zespół Poczytalni również znalazł sposób, aby cyklicznie przypominać o sobie w czasie kwarantanny. Głosy członków zespołu można usłyszeć w projekcie „Biblioteka śpiewa dzieciom” – cyklu śpiewanych dobranoczek dla najmłodszych, niejednokrotnie okraszonych autorskimi ilustracjami i animacjami wykonanymi np. techniką poklatkową lub ukazanych za pomocą greenscreena. Kolejne odcinki już wkrótce, oczywiście na facebookowej stronie biblioteki.

/MB/

Do zobaczenia //

Apetyt na Bibliotekę

Wyjątkowo smaczna produkcja pojawiła się na YouTube'owym kanale MBPDG.

Film pn. „Apetyt na Bibliotekę” to pierwszy odcinek projektu, w którym prezentowane będą atrakcyjne miejsca w Zagłębiu, w których to znakomity kucharz – Remigiusz Rączka, wraz z zaproszonymi gośćmi, będzie gotował charakterystyczne dla naszego regionu i miasta potrawy. Jakie dania udało się ugotować na Pustyni Błędowskiej? I kto pomagał mistrzowi kuchni w gotowaniu? Tego dowiecie się tylko oglądając nowy obraz MBP./MB/

Z życia filii bibliotecznych //

Recytacje on-line

„Zakurzone wiersze” to konkurs recytatorski dla przedszkolaków, który odbywa się zawsze podczas Tygodnia Bibliotek. Każdorazowo pierwszym etapem przedsięwzięcia są eliminacje w bibliotecznych filiach, podczas których najlepsi z najlepszych prezentują wybrane wiersze w czasie finału w Bibliotece Głównej. Tegoroczna, wyjątkowa sytuacja sprawiła, iż konkurs przeprowadzono w przestrzeni internetowej, na Facebooku dąbrowskiej księżnicy. Dzięki zaangażowaniu filii i współpracy z przedszkolami i czytelnikami ta formuła okazała się nie lada sukcesem! Występy wszystkich młodych artystów można obejrzeć na wspomnianym fanpage'u biblioteki: www.facebook.com/mbpdg/MB/

Już za kilka dni, za dni parę...

Drzwi (ponownie) otwarte

Od 18 maja dąbrowska MBP systematycznie otwiera dla czytelników kolejne placówki. Aktualny wykaz otwartych obiektów wraz z nowymi godzinami otwarcia można znaleźć na bibliotecznym Facebooku oraz na stronie biblioteki (www.biblioteka-dg.pl) w zakładce „Aktualności”.

Obecne działanie bibliotek w mieście determinuje zarządzenie Dyrektora MBP dot. wprowadzenia procedur obsługi czytelników i funkcjonowania placówek w trakcie epidemii COVID-19. Do najważniejszych wytycznych należą: określenie

przerw na dezynfekcję, zamknięcie czytelni, ustalenie 7-dniowej kwarantanny dla zwróconych książek, zawieszenie wolnego dostępu czytelników do zbiorów, obowiązek zakrywania ust oraz nosa, dezynfekcja rąk i zachowanie bezpiecznego dystansu po-

między osobami oczekującymi. Zaleca się również rezerwowanie i zamawianie wybranych pozycji książkowych poprzez e-katalog. Jedno pozostało niezmiennie: uśmiech i życzliwość bibliotekarzy, którzy zawsze doradzą idealną lekturę./MB/

Czasomilacz

Książka i kawa – para doskonała

Wraz z ponownym otwarciem strzemieszyckiej Filii nr 8 ruszyła również, znajdująca się w jej budynku, kawiarenka „Ale Kawa”. Z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa można napić się świeżo parzonej kawy, nietuzinkowej herbaty czy zjeść pyszny sernik (np. ten z Oreo, polecamy!). O godzinach otwarcia i polecanych słodkościach na każdy dzień można się dowiedzieć ze strony kawiarni: www.facebook.com/alekavadg/MB/

Literacka pracownia

Hugon w podróży

Jedną z nieodzownych części bibliotecznej LPA jest grafika. Od początku marca na Facebooku MBP można podziwiać więc patrona biblioteki – Hugona Kołłątaja – w wersji rysunkowej, który w cyklu ilustracji „Hugon w podróży” pokazuje swoje niecodzienne oblicze w różnych miejscach i sytuacjach nawiązujących do literatury. Postać można było już zaobserwować w świecie Harry’ego Pottera, w towarzystwie „Dziewczyny z pociągu”, czy wśród bajkowych hatifnatów... Jak myślicie, gdzie wyląduje w kolejnej grafice?/MB/

Popularni czytają

Poleca
Paweł Duraj
Dyrektor MBP

Zbliża się lato, ale niekoniecznie wakacje. Na ten czas polecam książkę Andrzeja Potockiego „Majster Bieda czyli zakapiorskie Bieszczady”. Autor opowiada o blisko trzydziestu niebanalnych postaciach. Przybyli zewsząd, zostawili swoje dotychczasowe życie, często rodziny... Swoim nowym domem uczynili Bieszczady, stając się z czasem ich legendą... Kim są? Jak żyją? Co im w duszy gra? O tym w książce.

Czy wiesz że...

W pierwszym dniu od ponownego otwarcia biblioteki wypożyczono ponad 600 książek!

KONTAKT Miejska Biblioteka Publiczna w Dąbrowie Górniczej
ul. T. Kościuszki 25

tel. 32 639 03 00
fax. 32 639 03 10

strona internetowa
www.biblioteka-dg.pl

instagram
www.instagram.com/bibliotekadg

facebook
@mbpdg

7 marca 2020 r., Tura 1

GRUPA A

1. Malinowscy Barbara i Jan
2. Marcinkiewicz Barbara i Antoni
3. Olesińscy Elżbieta i Wiesław
4. Pawłowscy Janina i Stefan
5. Rypel Irena i Marian
6. Rypel Wiesława i Mieczysław
7. Szajbe Genowefa i Eugeniusz
8. Wiśniccy Małgorzata i Eugeniusz
9. Zasadzeń Teresa i Daniel

GRUPA B

1. Bacia Barbara i Janusz
2. Baldy Krystyna i Zbigniew
3. Domańscy Barbara i Stanisław
4. Federowicz Grażyna i Czesław
5. Gruchot Janina i Eugeniusz
6. Krzyśko Mirosława i Lucjan
7. Liberscy Janina i Czesław
8. Strzelscy Krystyna i Zygmunt

7 marca 2020 r., Tura 2

GRUPA A

1. Garula Zofia i Kazimierz
2. Gorgoń Alina i Ryszard
3. Jurczyk Danuta i Bronisław
4. Klimczyk Zofia i Grzegorz
5. Korda Krystyna i Andrzej
6. Kraska Janina i Wacław
7. Krawczyk Krystyna i Józef

GRUPA B

1. Krzemińscy Halina i Eugeniusz
2. Kukułka Stanisława i Kazimierz
3. Lewandowscy Emilia i Józef
4. Majkiewicz Alicja i Marek
5. Mucha Wiesława i Mieczysław
6. Nowak Janina i Bogusław
7. Piwkowscy Wanda i Walerian
8. Ratman Sabina i Stanisław
9. Spytkowscy Władysława i Stanisław
10. Trąbczyńscy Krystyna i Kazimierz

7 marca 2020 r., Tura 3

GRUPA A

1. Dudkiewicz Wanda i Tadeusz
2. Kubiccy Zenisława i Stanisław
3. Majchrzak Stanisława i Bolesław
4. Osmala Halina i Jan
5. Paterak Janina i Michał
6. Wcisło Teresa i Antoni
7. Wittek Genowefa i Kazimierz

GRUPA B

1. Borzęccy Wanda i Tadeusz
2. Demidow Marianna i Stanisław
3. Jasińscy Maria i Henryk
4. Kalarus Krystyna i Adolf
5. Kubasik Krystyna i Eugeniusz
6. Mierzchała Bożena i Zbigniew
7. Miś Krystyna i Stanisław
8. Siewiorek Sybilla i Józef
9. Skrzypek Barbara i Edmund
10. Stachurscy Zofia i Edward
11. Zielińscy Dobromiła i Jerzy

Z powodu pandemii koronawirusa dwa poprzednie numery „Przeglądu Dąbrowskiego” ukazały się tylko w wersji elektronicznej. Jeśli ich Państwo jeszcze nie czytaliście, to nic straconego: wciąż są dostępne bezpłatnie na stronie

www.dg.pl

Miłej lektury!

Z Dąbrowy w świat

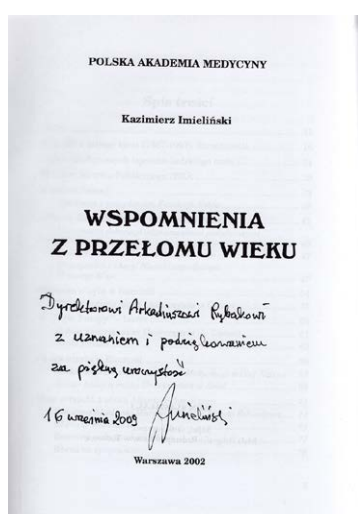
Dąbrowskie barwy polskiej seksuologii

10 lat temu zmarł prof. Kazimierz Imieliński – pochodzący z Dąbrowy Górniczej prekursor światowej seksuologii, trzykrotnie nominowany do Pokojowej Nagrody Nobla.

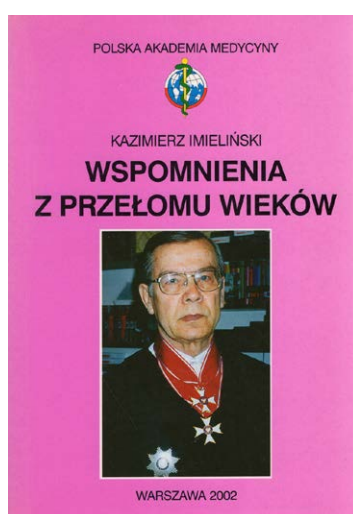
Choć seksuologię w Polsce zaczęto kojarzyć z dużą mierze dopiero z osobą niezwyklej popularyzatorki dr Michaliny Wisłockiej i jej bestsellerową książką „Sztuka kochania”, to dziedzina ta ma bogate tradycje sięgające początków XIX w. Albowiem zanim powstała nauka, już w 1804 roku Jędrzej Śniadecki postulował potrzebę wychowania seksualnego młodzieży. Również sto lat później feministka Izabela Moszczeńska wydała w formie książkowej wskazówki dla matek „Jak rozmawiać z dziećmi o kwestiach drażliwych”, a pedagog Marian Falski, którego znamy głównie jako autora słynnego „Elementarza”, zajmował się badaniami nad problematyką inicjacji seksualnej. Pomimo wprowadzenia do polskiego piśmiennictwa medycznego słowa „seksuologia” w 1902 roku, to dopiero w latach 60. XX wieku narodziła się współczesna nauka seksuologii na gruncie polskim. Podwaliny pod akademicką naukę kładzie pochodzący z Dąbrowy Górniczej, prof. Kazimierz Imieliński (06.12.1929 – 16.07.2010). Dzięki jego działalności polska seksuologia mogła znaleźć się w czołówce, a sam profesor wymieniany jest jako jeden z jej światowych prekursorów.

Dąbrowianin przeciera naukowe szlaki

Świetnie zapowiadający się dąbrowski lekarz, rozpoczynając swoją wielką przygodę z nauką seksuologii i zasiadając do gry na polu tej nowej dziedziny naukowej, od razu zgarnął pulę wszystkich asów, początkowo wiele ryzykując. Jak sam wielokrotnie wspominał, pierwszy raz zetknął się z nieznaną w Polsce seksuologią, będąc na rocznym stażu lekarza-gościa w Kolonii, w Niemczech.

Chcąc zyskać specjalizację w tej dziedzinie medycyny, po powrocie do kraju młody lekarz z I stopniem specjalizacji z „interny” wybrał Akademię Medyczną w Gdańsku i osobę lekarza psychiatry prof. Tadeusza Bilikiewicza (zresztą tego samego, u którego na kursach z seksuologii terminowała ginekolożka dr Michalina Wisłocka). Dlatego za początek współczesnej polskiej seksuologii przyjęto datę 13 maja 1962 roku, wtedy w Akademii Medycznej w Krakowie Kazimierz Imieliński zdał egzamin z seksuologii jako specjalności medycznej, a tym samym został pierwszym w Polsce specjalistą seksuologiem. Dąbrowianin był również pierwszym w kraju lekarzem, który uzyskał habilitację z seksuologii w 1970 roku. To dzięki niemu w 1973 roku w krakowskiej AM powstał pierwszy w kraju zakład seksuologii. Profesor Imieliński był wieloletnim kierownikiem zorganizowanego w 1981 roku Zakładu Seksuologii i Patologii Więzi Międzyludzkich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie. Jako kierownik specjalizacji z seksuologii wyszkolił ponad stu specjalistów, w tym wielu czołowych polskich seksuologów. W całej Pol-

sce stworzył sieć 86 poradni seksuologicznych. Jednakże założona przez niego w 1990 roku w Warszawie Polska Akademia Medycyny oraz organizowane na Zamku Królewskim w Warszawie konferencje na temat humanizacji medycyny przyczyniły się, niestety, do osłabienia działalności prof. Imielińskiego w zakresie seksuologii.

Tytuły, wyróżnienia i upamiętnienie w rodzinnym mieście

Profesor Kazimierz Imieliński pozostawił autorem 260 rozpraw naukowych, szeregu tłumaczonego na świecie książek,

W 1997 roku prof. Imieliński otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Dąbrowy Górniczej. 15 lat później odsłonięto poświęconą mu tablicę na budynku przy ulicy H. Kołłątaja 23, gdzie mieszkał w dzieciństwie.

wielokrotnie go nagradzano i odznaczano. Otrzymał najwięcej, bo 56 tytułów doktora honoris causa zagranicznych uniwersytetów, które były wyrazem uznania za głoszenie idei pokoju i humanizacji medycyny (dyplomy można było zobaczyć w dąbrowskim muzeum). Zyskał trzykrotnie nominacje do Pokojowej Na-

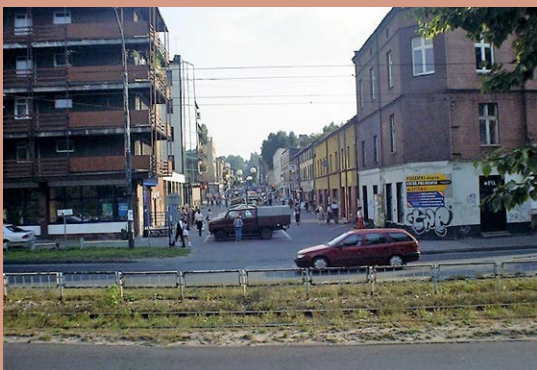
grody Nobla. Pisał podręczniki, w tym jeden z pierwszych z zakresu seksuologii pt. „Życie seksualne – Psychohygieną” (PZWŁ, 1965). Profesor Imieliński był mocno związany z rodzinnym miastem. Urodził się 6 grudnia 1929 roku w Dąbrowie Górniczej. Tutaj w czasie okupacji hitlerowskiej ukończył szkołę powszech-

Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. Waleriana Łukasińskiego. W tym czasie był drużynowym Harcerskiej Drużyny Pożarnej oraz Przewodniczącym Sekcji Młodzieżowych Polskiego Związku Byłych Więźniów Politycznych. Otrzymując świadectwo dojrzałości w 1949 roku, mógł podjąć studia medyczne w AM w Krakowie. W Dąbrowie bywał często, prywatnie i podczas oficjalnych uroczystości. W 1997 roku Rada Miejska przyznała mu tytuł Honorowego Obywatela Dąbrowy Górniczej. 15 lat później, dwa lata po śmierci profesora, odsłonięto poświęconą mu tablicę na budynku przy ulicy H. Kołłątaja 23, gdzie mieszkał w dzieciństwie. Od roku 2017 jedna z dąbrowskich ulic nosi jego imię. Ostatnia oficjalna wizyta prof. Imielińskiego w Dąbrowie Górniczej miała miejsce w Muzeum Miejskim „Szttygarka” 16 września 2009 r.

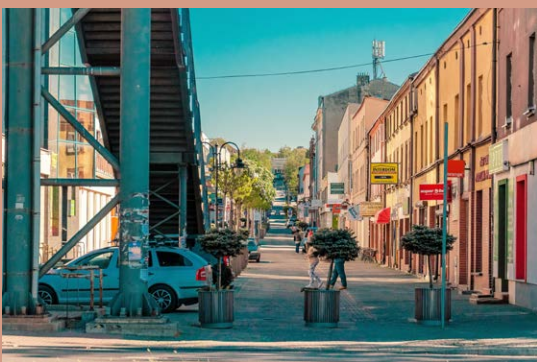
Magdalena Cyankiewicz

Wczoraj i dziś – czyli 30 lat minęło

Lata 90. ubiegłego wieku to czas dynamicznych przemian w naszym kraju i w Dąbrowie Górniczej. Jak zmieniało się oblicze naszego miasta w ciągu tych trzech dekad? Najlepiej widać to na fotografiach.

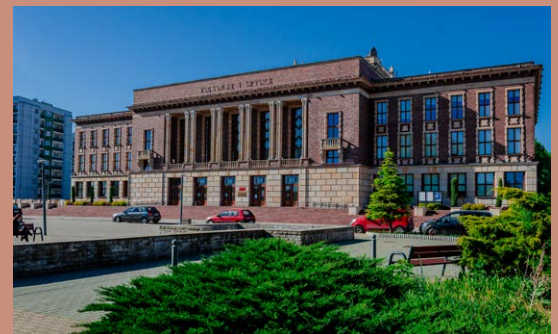
Ulica 3-go Maja: kiedyś zastawiona samochodami, dziś z przestrzenią dla pieszych.

Park Hallera: teraz park wodny Nemo, dawniej boisko sportowe i pogotowie.

Plac Wolności przed Pałacem Kultury Zagłębia. Powstała fontanna i są nowe nasadzenia zamiast klombów kwiatowych, z budynku PKZ zniknęły reklamy.

DNZ PW przed wyburzeniem, obecnie centrum handlowe.

SP 20 – rozbudowana i w nowej aranżacji, jedna z kluczowych inwestycji w dąbrowskiej oświacie.

Kiedyś Komitet Miejski PZPR, później jeden z trzech budynków Urzędu Miejskiego, dziś Miejska Biblioteka Publiczna.

Młodzież

Rozmowa to pierwszy krok

Odosobnienie, zamknięcie w domu to trudny czas nie tylko dla dorosłych. Okazuje się, że i młodzi ludzie mają swoje problemy i to dużej wagi. Zetknęli się z nimi specjaliści z Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Dąbrowie Górniczej.

W okresie pandemii, podstawowym zadaniem pracowników tej instytucji było wznowienie lub kontynuacja różnych form wsparcia dla swoich podopiecznych. Za pomocą komunikatorów prowadzili terapię psychologiczną dla dzieci, młodzieży, a także porady i konsultacje dla ich rodziców i opiekunów. Wspierali też psychologów i pedagogów dąbrowskich szkół, którzy w swoich placówkach „czuwali” nad dziećmi, w tym też tymi, które posiadały opinie i orzeczenia wydane przez poradnię.

Pomoc przez telefon

Nowością stało się uruchomienie infolinii, działającej codziennie od godz. 8.00 do 18.00. Jak się okazało, telefon stał się przydatną formą kontaktu dla osób szukających pomocy psychologicznej. Na numer 509 769 940 w większości dzwoniły osoby, które wcześniej nie miały kontaktu z poradnią: mamy, ojcowie, babcie, a także sama młodzież. Problemy były podobne, przedstawiane jednak z różnych punktów widzenia. Młodzi skarżyli się głównie na: obniżony nastrój, samotność, trudności z mobilizacją do nauki, niejasną sytuację z egzami-

nami, ich terminami i formą, bezsenność, myśli samobójcze, zaburzenia odżywiania, trudności w relacjach rodzinnych np. z powodu alkoholizmu rodzica.

Rodzice i opiekunowie, mając więcej czasu i pozostając ze swoimi pociechami w domu, mieli szansę przyjrzeć się im bliżej. Niepokoił ich np. opóźniony rozwój mowy dziecka, pojawienie się jękania, fakt, że dziecko jest ciche, nieśmiałe, nie mogą z nim nawiązać bliższego kontaktu. Według ich opinii, nasiliły się trudne zachowania dzieci: agresja, nieposłuszeństwo, konflikty między rodzeństwem, samo-okaleczanie, depresja, uzależnienie od smartfona, trudności w zdalnej nauce. Niektórzy rodzice sami czuli się też przytłoczeni całodzienną opieką nad dziećmi i poirytowani trudnościami, wynikającymi ze zmiany rytmu dnia, nasileniem lęku przed np. zakażeniem koronawirusem.

Nie było zgłoszeń dotyczących przemocy. Jak tłumaczy Urszula Łyżniak, psycholog, aktualna sytuacja mogła uruchomić różnorodne formy adaptacji do bycia w zależności od sprawcy,

a informacje dotyczące przemocy domowej mogą pojawić się później.

– Treść udzielanych wskázówek zależała od zgłaszającego przez osobę problemu, nasilenia trudności, wsparcia środowiska. Dla każdego taka porada brzmiała inaczej. Specjaliści poradni nie udzielają uniwersalnych rad, które można przeczytać w książce lub poradniku. Interesują się szczegółowo sytuacją osoby dzwoniącej, pytają o czynniki współwystępujące, czasami o sprawy pozornie niezwiązane z bieżącą sytuacją, ale istotne z punktu widzenia ustalenia najodpowiedniejszej formy postępowania. Każdy człowiek ma inne potrzeby i oczekiwania oraz zasoby

wewnętrzne i zewnętrzne pozwalające mu radzić sobie w trudnej sytuacji. Rozmowy były pomocne w uruchomieniu tych zasobów – mówi Martyna Reder, psycholog.

– Bardzo istotne wydaje się też subiektywne poczucie otrzymywanego wsparcia – tzn. świadomość, że nie jesteśmy sami, mamy wokół ludzi, na których możemy liczyć. Warto również dbać o zdrowy, zbilansowany tryb życia (zdrowe odżywianie, regularny rytm dnia, codzienna aktywność fizyczna). W sytuacji lęku zachowanie zależy od jego charakteru, natężenia i czasu trwania. Jeśli lęk nas paraliżuje i nie pozwala na „normalne” aktywności (sen, nauka), a nie pomoże np. rozmowa z bliską osobą, prowadzenie dzienniczka porządkującego przeżywane emocje, ruch na świeżym powietrzu, kontakt z przyrodą, ćwiczenia oddechowe, powrót do ulubionych czynności, słuchanie relaksującej muzyki – należy skontaktować się ze specjalistą – psy-

chologiem, a nawet psychiatrą – mówi Jolanta Nowak, dyrektor Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej w Dąbrowie Górniczej.

Trudny czas tworzy nowe problemy i uwidacznia stare

Pandemia i obowiązkowe ograniczenia wywołały nowe zjawiska, ale pogłębiły też stare. Konieczność zamknięcia się w domu z bliskimi jedynie przyspieszyła i zwiększyła intensywność reakcji związanych z problemami, które były obecne już wcześniej i wymagały stałego dostępu do specjalistów – psychoterapeutów, psychiatrów. Brak obowiązku uczęszczania do szkoły przyczynił się, w przypadku dzieci wysoko wrażliwych, mniej odpornych na stres, do złagodzenia trudności związanych z lękiem przed oceną i problemami w relacjach rówieśniczych. Okazało się też, że w sytuacji ograniczeń związanych z epidemią niektóre osoby radzą sobie doskonale, wręcz nie odczuwając jej negatywnych skutków. Dotyczy to uczniów z fobią społeczną, introwertyków, często realizujących naukę w formie nauczania indywidualnego lub mających duże trudności w relacjach społecznych. Dla tej grupy osób bardzo dużym problemem może być adaptacja do dawnego trybu życia. Według specjalistów – jeśli lekcje były realizowane nie na żywo, tylko przez dziennik elektroniczny i podsyłanie

linków – na pewno uległ zaburzeniu rytm okołodobowy snu i czuwania. Powrót do „normalności” może być też stresujący dla dzieci, które nie uczestniczyły w zdalnym nauczaniu lub uczestniczyły nieregularnie. Braki w opanowaniu materiału mogą być przyczyną poważnych trudności edukacyjnych (z nieotrzymaniem promocji włącznie) i łączących się z nimi dalszych problemów w funkcjonowaniu społeczno-emocjonalnym. Poza brakiem komputerów, za całkowitym brakiem motywacji do nauki, kryć się mogą też inne formy zaniedbania potrzeb dzieci, a nawet przemoc domowa. Jest to problem wymagający pogłębionej diagnozy i zastosowania środków zaradczych.

– Nie każdy sięgnie po pomoc telefoniczną. Nie zrobią tego osoby wycofane emocjonalnie, niechętnie do proszenia innych o pomoc, a także ci, którzy nie mają przestrzeni na swobodną rozmowę. Jest prawdopodobne, że nie zrobi tego część rodziców zajęta łączeniem pracy zawodowej i udzielaniem pomocy dzieciom w nauce zdalnej, nie mają czasu i siły na szukanie wsparcia, nawet jeśli doświadczają sytuacji trudnych – zaznacza Karolina Sowa-Traczyńska, psycholog. – W tym trudnym okresie wiele dowiadujemy się o sobie i swoich bliskich, uwidaczniają się pewne problemy, które wymagałyby dokonania zmian w swoim życiu, w czym może też pomóc profesjonalna terapia – dodaje.

Lucyna Stępniewska

Przegląd Dąbrowski
MAGAZYN MIESZKAŃCÓW MIASTA

Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna

Adres Redakcji: 41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 25, pok. 29
tel./fax 32 639 03 34, www.biblioteka-dg.pl, przegladadabrowski@biblioteka-dg.pl

Redaguje zespół: Michał Syska (redaktor naczelny), Zdzisława Górską-Nieć, Łukasz Kędzior (sekretarz redakcji), Adrianna Antas (fotoedytor), Lucyna Stępniewska, Przemysław Kędzior, Monika Bokri, Iga Długokęcka, Olaf Otwinowski, Aneta Błyszczek, Weronika Warot

Nakład: 45 000 egzemplarzy

DTP: Krzysztof Ewicz – COMSOFT Sp. z o.o.

Redakcja nie bierze odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów.

Strzemieszycy Małe powalczą o awans do klasy A

Czasem krzyczę na piłkarzy, ale jest to krzyk motywujący – mówi Ewelina Szlęzak-Żelazna, prezes Ludowego Klubu Sportowego „Promień” Strzemieszycy Małe.

Na pierwsze mecze uczęszczała z tatą. Potem kibicowała „Promieniowi” w gronie znajomych. Dziś jest prezesem klubu. – Należę do tej grupy kobiet, która lubi piłkę nożną – podkreśla Ewelina Szlęzak-Żelazna. Gdy po studiach zaczęła angażować się w inicjatywach lokalnych działających na rzecz dzielnicy i całej Dąbrowy Górniczej, otrzymała propozycję objęcia funkcji kierownika drużyny. Start w nowej roli okazał się pomyślny, bo klub zanotował awans do klasy A, pani Ewelina awansowała najpierw do zarządu „Promienia”, a następnie została prezesem LKS-u.

Jakie są obowiązki pani prezes? – Oczywiście dokumenty, wnioski, dotacje, extranet, transfery

zawodników, zapewnienie opieki medycznej drużynie, dbanie o zaplecze, sprzątanie szatni, pranie strojów po meczach – wylicza Ewelina Szlęzak-Żelazna. Oprócz tego dba też o atmosferę w drużynie, w czym pomaga jej pedagogiczne wykształcenie. – Czasem krzyczę, ale zawsze jest to krzyk motywujący i dający pozytywnego „kopa” – śmieje się najważniejsza osoba strzemieszycy LKS-u.

Szefowanie klubowi w klasie B to jednak nie tylko okazje do uśmiechów. Największą bolączką jest brak pieniędzy. – Dotacja, jaką otrzymujemy z urzędu, nie wystarcza na pokrycie wszystkich kosztów związanych z działalnością i utrzymaniem klubu. Lokalne firmy, pomimo tego

że jest ich naprawdę dużo, nie są zainteresowane współpracą. Odbijamy się od kolejnych drzwi – tłumaczy prezes „Promienia”. Członkowie klubu dokładają z własnych pieniędzy, m.in. na utrzymanie dwóch boisk oraz wymagających gruntownego odnowienia szatni. Na domiar złego w zeszłym roku dziki zde-

wastowały murawę i „Promień” nie mógł rozgrywać meczów na własnym terenie. – W tym kontekście zajęcie trzeciego miejsca w przerwanym przez koronawirusa rozgrywkach klasy B należy uznać za sukces – podkreśla pani Ewelina, która ma nadzieję, że w przyszłym sezonie – już z wykorzystaniem atutu własnego bo-

iska – drużyna ze Strzemieszycy Małych awansuje do klasy A. – Mamy nowego trenera i świetną atmosferę w drużynie, więc wierzę w sukces. Ten awans Strzemieszycy Małym po prostu się należy – deklaruje pani prezes. Na mecze „Promienia” uczęszcza nie tylko mieszkańcy dzielnicy. Często piłkarze mogą liczyć na audytorium liczące ponad sto osób. Największe emocje wywołują pojedynki derbowe z „Przemszą” Okradzionów oraz starcia z Zewem Sosnowiec. – Gramy za darmo, dla siebie i dla naszych kibiców – mówi Ewelina Szlęzak-Żelazna. – Ten klub to część mojego życia, w nim poznałam nawet mojego męża – dodaje.

Michał Syska

Kleszcz STOP!

– Jak uchronić się przed boreliozą? – radzi Adam Kieres, lekarz kierujący Oddziałem Chorób Wewnętrznych dąbrowskiego ZCO.

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny podaje, że w 2019 roku zanotowano 20 614 nowych przypadków boreliozy, rok wcześniej 20 139, a jeszcze 10 lat temu nie przekraczaliśmy 4 000 zachorowań. Na pewno na te liczby ma wpływ większa świadomość istnienia boreliozy.

Kleszcze przyciąga biały kolor, ciepło, ruch powietrza, zapach kwasu masłowego obecnego w pocie. Ostatnie badania pokazują także, że kleszcze reagują na fale elektromagnetyczne, zatem jeśli idziemy do lasu, to telefony zostawmy w domu. Człowieka atakują wszystkie stadia larwalne. Ślina kleszczy zawiera substancje znieczulającą skórę oraz substancje, które pomagają przyczepić się do skóry żywiciela.

Zazwyczaj znajdujemy je na rękach, nogach, głowie i uszach, zgięciach stawów, w pachwinach. Najmniej ukłuć występuje w obrębie szyi.

Jeśli tylko zauważymy kleszcza w ciele, należy go jak najszybciej usunąć. Nie róbmy tego, wykręcając go palcami oraz za pomocą substancji natłuszczających. Może to spowodować zatkanie tchawek (narządu wymiany gazowej) kleszcza, a następnie jego wymioty, które przyspieszają przedostanie się bakterii i wirusów do ciała osoby ukąszonej.

Pamiętajmy, że usuwanie kleszcza za pomocą pęsety wymaga odrobiny doświadczenia. Lepiej skorzystać z miniatury pompek ssących dostępnych w aptekach. Jeśli nie jesteśmy pewni, czy będziemy umieli właściwie usunąć kleszcza,

OPRYSKI PRZECIWKO KLESZCZOM I KOMAROM

W pierwszej połowie czerwca będą wykonywane opryski przeciwko komarom i kleszczom. Obszar oprysków będzie obejmował ponad 200 ha dąbrowskich terenów zielonych, osiedli, placów zabaw oraz plenerowych siłowni. Aby ochronić pożyteczne owady, opryski będą wykonywane nocą.

wskazane jest zgłoszenie się do lekarza.

Po usunięciu kleszcza należy dokładnie umyć ręce, zdezynfekować miejsce ukłucia, a jeśli wystąpi niepokojąca zmiana, skonsultować się z lekarzem.

//////////////////// #KulturalnaDąbrowa //////////////////

„Szukałem was, teraz wy mnie znaleźliście”.

AKCJA SPOŁECZNA W STULECIE URODZIN Jana Pawła II

18 maja 2020 r. minęła setna rocznica urodzin papieża Polaka, jednej z najważniejszych postaci w dziejach współczesnego świata. W trakcie niemal sześciu dekad posługi kapłańskiej Karol Wojtyła odwiedzał ludzi na całym świecie, wierząc w szczególną moc sprawczą osobistych spotkań.

Pałac Kultury Zagłębia wraz z Bazyliką NMP Królowej Anielskiej w Dąbrowie Górniczej ogłaszają wyjątkową akcję społeczną – podzielmy się zdjęciami, pamiątkami, rodzinnymi nagraniami i stwórzmy wspólną opowieść o naszych spotkaniach z papieżem Polakiem! Pamiątki te zbudują zbiorowy, niepowtarzalny portret z pamięci,

który zaprezentujemy na stronach internetowych PKZ w lipcu i sierpniu 2020 r., a jeśli okoliczności na to pozwolą – również podczas wystawy eksponowanej w „Galerii za szybą” Pałacu Kultury Zagłębia. Na Wasze pamiątki czekamy do 19 czerwca 2020 r. Szczegóły uczestnictwa w akcji dostępne są na www.palac.art.pl.

ZWROTY BILETÓW W KASIE PKZ

Można już zwracać bilety zakupione bezpośrednio w Kasie PKZ, która będzie czynna: poniedziałek, środa, piątek g. 9:00–15:00; wtorek, czwartek g. 13:00–19:00. Zanim jednak wybierzesz się do kasy, pamiętaj o tym, że wprowadziliśmy odpowiednią procedurę sanitarną.

Prosimy, zabierz ze sobą bilet i dowód jego zakupu. Skorzystaj z prawego bocznego wejścia do PKZ (od strony ul. Górników Redenu), drzwi frontowe są zamknięte. Do budynku może wejść tylko jedna osoba, obowiązkowo w maseczce i rękawiczkach jednorazowych. Jeżeli osób jest więcej – zaczekaj na zewnątrz w kolejce, zachowując bezpieczny odstęp. Przy kasie poprosimy Cię o wypełnienie formularza zwrotu biletu oraz druku KW (potwierdzenia zwrotu gotówki), a następnie spięcie wszystkich druków (bilet, dowód zakupu, formularz, KW) spinaczem i wrzucenie ich do przygotowanej skrzynki. Jeżeli zapłaciłeś za bilety kartą płatniczą, to zwrot pieniędzy nastąpi bezpośrednio na tę kartę.

Kasa przyjmuje wyłącznie zwroty biletów – nie prowadzi sprzedaży biletów na nadchodzące wydarzenia. Jeżeli chcesz zakupić bilet, skorzystaj ze strony www.bilety.palac.art.pl. Informacje o procedurze i funkcjonowaniu kasy dostępne są także na www.palac.art.pl oraz przy prawym bocznym wejściu do Pałacu Kultury Zagłębia.

WĘDRÓWKI PALCEM PO MAPIE

Nasz region obfituje w piękne i ciekawe atrakcje turystyczne, którym czasem towarzyszą także intrygujące historie. W cyklu krótkich felietonów Joanny Mańki i Rafała Słowiaka odnajdziemy m.in. Górę Świętej Doroty (popularnie zwanej Dorotką), Dom Mizrachi i Pustynię Błędowską. Warto przybliżyć sobie pełne atrakcji i tajemniczości pobliskie miejsca. Felietony wzbogacone ilustracjami i zdjęciami naszych pracowników znajdziecie na naszym blogu pod adresem www.blog.palac.art.pl.

Akcja społeczna w stulecie urodzin Jana Pawła II

Szukałem was, teraz wy mnie znaleźliście

Podzielmy się pamiątkami i stwórzmy wspólną opowieść o naszych spotkaniach z papieżem Polakiem, w kraju i na świecie

Szczegóły udziału w akcji:
www.palac.art.pl

Wirtualna wystawa:
lipiec-sierpień 2020

Na pamiątki czekamy:
od 25 maja do 19 czerwca 2020

Bazylika NMP Królowej Anielskiej w Dąbrowie Górniczej, 19 maja 1968 - koronacja łaskami słynącej figury NMP Anielskiej przez Prymasa Polski kard. Stefana Wyszyńskiego i Metropolite krakowskiego kard. Karola Wojtyłę.

organizator: Pałac Kultury Zagłębia

współorganizator: Bazylika NMP Królowej Anielskiej w Dąbrowie Górniczej

DĄBROWA GÓRNICZA

30 LAT

ZAPROŚ SVOJE ULUBIONE KINO DO DOMU

MOJEKINO.PL

BILETY NA:
www.palac.art.pl

Pałac Kultury Zagłębia

DĄBROWA GÓRNICZA

30 LAT

odkrywaj z nami, jak pomysłowo i kreatywnie spędzać czas w domu

#kultura na kwadracie

[f](https://www.facebook.com/palac.kultura)